

Kulturdepartementet

Vår referanse: 21/00378-2
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Line Anni Solbakken,
Deres referanse:
Dato: 29.01.2021

Innspill på gjenåpning av kultursektoren etter kovid19

KS viser til invitasjon om å komme med innspill på hvordan kultursektoren kan gjenåpnes etter koronaepidemien. KS ser det som positivt av Kultur- og likestillingsministeren tar initiativ til denne innspillsrunden, og vi har følgende innspill:

- Kommunesektoren har en viktig rolle i det kulturelle økosystemet som kulturlivet består av. Sektoren har både en eierskaps- og driftsrolle, en og en tilretteleggerrolle som samfunnsutvikleraktør.
- Skal vi gjenåpne og revitalisere norsk kulturliv på en god måte, så krever det tettere dialog mellom landets tre forvaltningsnivå. Kommunesektoren etterlyser tettere politisk dialog for å se nærmere på alle tiltak for å både kompensere og stimulere kulturlivet gjennom den pandemien vi står i. Fylkene og kommunene sitter tett på kulturlivet, og har viktig kunnskap om regionale og lokale utfordringer og muligheter. Denne kunnskapen vil kunne gjøre de nødvendige ordningene mer treffsikre. Både folkevalgte og ansatte i fylker og kommuner *kan og vil* ta en større rolle på kulturfeltet, og bør derav få forvalte en andel av midlene som settes av til å gjenreise kulturlivet. Da sørger vi for å spre makt på kulturfeltet til folkevalgte og regioner i hele landet, fremfor å konsentrere makt over kulturlivets skjebne i statlige organ. Dette vil også styrke kunnskapsgrunnlaget i politikktutforming.
- Mange kulturinstitusjoner faller nå utenfor kompensasjonsordningene fordi de i hovedsak er offentlig finansiert. Der staten har en delfinansiering har det blitt gitt øremerkede bevilgninger direkte til disse institusjonene gjennom statsbudsjettet. De institusjonene som er finansiert regionalt eller lokalt faller utenfor, og det forutsettes at kommunesektoren kompenserer disse. Det er viktig at disse utgiftene fanges opp av de generelle kompensasjonsordningene for kommunesektoren.
- 34 kinoer og kulturhus som tidligere har fått innvilget støtte, har nå fått vedtak om å betale tilbake denne, på grunn av Kulturrådets nye tolkning av forskriften til kompensasjonsordningen. Dette er svært urimelig all den tid at institusjonene søkte ut fra de kravene som da ble gitt, og har innrettet seg etter vedtak om tildelt tilskudd. KS advokatene har vurdert at det er tvilsomt om tilbakebetalingskravet er rettmessig, og at det uansett ikke er en plikt for Kulturrådet å trekke støtten tilbake. KS påpeker at dette er kulturhus og kinoer på mange små steder i distriktsnorge, som nå rammes hardt av tilbakebetalingskravet. Tapene dette medfører gir store konsekvenser for den kulturelle grunnmuren og mangfoldet i Norsk kulturliv, og vi vil kunne se effekt av dette i lang tid fremover. Dersom klagen ikke fører frem, mener KS at disse institusjonene må kompenseres på annen måte slik at det lokale kulturtilbudet ikke svekkes.

- Svært mange av kulturaktørene planlegger sine arrangement i lang tid i forveien. Med stor usikkerhet rundt hvem som kvalifiserer til ulike fremtidige stimulerings og kompensasjonsordninger blir risikoen for stor. Det bør derav utarbeides alternative tiltaksnivå og tilhørende stimulerende eller kompenserende ordninger som kan ligge som grunnlag for kulturlivets fremtidige planlegging.
- For at kommunesektoren skal kunne utøve sin rolle på en god måte, må det ligge til grunn gode rammevilkår. KS samarbeider med regjeringen om å kartlegge økonomiske tap som følge av pandemien, og mer oppdaterte tall ventes primo mars. Det er også viktig å merke seg at selv om kommunene totalt sett kan ha fått tilstrekkelig kompensasjon til å dekke sine kostnader, treffer ikke kompensasjonen nødvendigvis den enkelte kommunes utgifter fullt ut. Og selv om ikke dette angår kulturdepartementet direkte, så gjør det det likevel indirekte, og det vil ha betydning for kulturfeltets evne til å reise seg igjen. KS mener kompensasjonen må bli mer målrettet for å dekke tapet for den enkelte kommune og fylke.